

Hallintoinfo

Järjestöneuvottelukunta
12.2.2024

Helsinki

Antti Peltonen
hallintomenettelypäällikkö,
varatuomari

Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia

Kaupunginvaltuusto

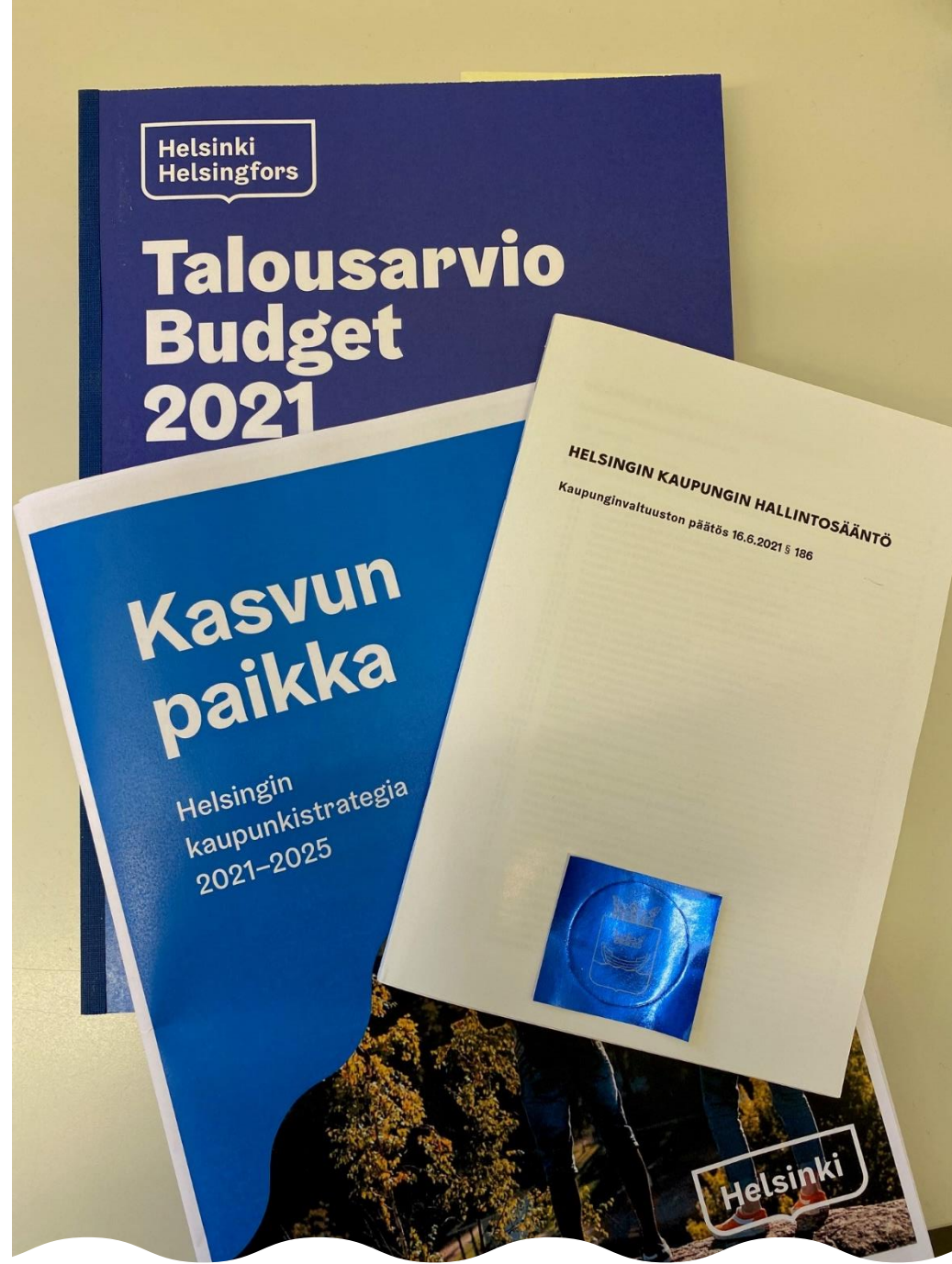
- 85 valtuutettua, 4 v. toimikausi
- Vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa
  - Muiden valta on *hallintosäännössä* delegoitua
- Strateginen päättäjä
  - *Kaupunkistrategia, talousarvio*
- Periaatteellisesti merkittävät ja taloudellisesti laajakantoiset asiat
  - Toimielinvalinnat, pormestarikunta
  - Taloudellisesti suuret päätökset
  - Yleiskaava, asemakaavat
- Poliittisen keskustelun forum

Strategia ja talousarvio toimintaa ohjaamassa

- Keskeinen kaupungin toimintaa ja kehitystä suuntaavaa valtuuston tahdonilmaisu on *kaupunkistrategia*
- Strategia annetaan valtuustokauden alussa *valtuustokaudeksi*
- Strategian perusteella toteutetaan niin kaupungin toiminta- kuin talous- ja resurssisuunnittelu teoriassa aina yksittäiseen työntekijään saakka
- *Talousarviossa* hyväksytään kaupungin ja kaupunkikonsernin *toiminnan ja talouden tavoitteet* sekä niiden edellyttämät *määrärahat*
- Talousarviolla resurssit suunnataan *strategian mukaisesti* vuosittain ja strategian toteutumista seurataan

Keskeisimmät ohjausasiakirjat

Kaupunkistrategia

Valtuustokauden toiminnan painotukset

Talousarvio

Sitovat toiminnan tavoitteet
Resurssien jako strategian mukaisesti

Hallintosääntö

Kunnan perussäännöt
Ylätason organisaatio
Kuka päättää ja mitä

Kaupunginhallitus

- 15 jäsentä, 2 v. toimikausi
- Pormestari Pj, ap.pormestarit ja 10 muuta
- Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta
  - Yleistoimivalta
  - Puhevallan käyttö
  - Valtuuston päätösten valmistelu ja tp
- Ylin operatiivinen päättäjä; paljon delegoitua toimivaltaa
  - Henkilöstöpolitiikka
  - Sisäinen valvonta
  - Maa- ja vesialueiden varaaminen

Toimialalautakunnat

- Neljä toimialalautakuntaa
- 13 jäsentä, 4 v. toimikausi
- Ao. apulaispormestari Pj ja 12 muuta
- Ohjaa toimialaa toimimaan valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti
- Päättää toimialan budjetista
  - Päättää suuremmista hankinnoista, hinnoista, rakentamistarpeesta, tiloista
- Päättää tehtäväalueellaan tietyistä hallintosäännössä määrätyistä asioista
- Tekee esityksiä ja antaa lausuntoja

Muut lautakunnat, jaostot, johtokunnat, muut toimielimet

- Valtuuston asettamat *lautakunnat* hoitavat (Khn alaisina) erilaisia pysyväisluonteisia tehtäviä ja ohjaavat alaisiaan organisaatioita
- Valtuuston asettamat *jaostot* hoitavat Khn tai toimialalautakuntien alaisina niin ikään erilaisia pysyväisluonteisia tehtäviä
  - Lautakunnat ja jaostot on asetettu pääasiassa erityislaeilla säädettyjen viranomaistehtävien hoitamista varten
- *Johtokunnat* toimivat liikelaitosten ylimpinä päätöksentekijöinä
- Delegoitua valtaa; määräykset hallintosäännössä
- *Muita toimielimiä on asetettu erilaisten poikkihallinnollisten teemojen seurantaan ja yhteistyöhön; ei suoranaista toimivaltaa*

Pormestari ja apulaispormestarit

Juhana Vartiainen
Pormestari

- Pormestari johtaa kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa (KuntaL 38.3 §)
  - Khn puheenjohtaja, esittelymahdollisuus, Khn puhevallan käyttö ja otto-oikeus Khseen
  - Kansainvälinen, kansallinen ja seudullinen edustus ja edunvalvonta
- Apulaispormestarit ovat päätoimisia luottamushenkilöitä, jotka toimivat toimialalautakuntien puheenjohtajina
  - Toimialan seuraaminen
  - Osallisuus ja vuorovaikutus sekä edustus ja edunvalvonta

Anni Sinnemäki
Apulaispormestari
Kaupunkiympäristö

Johanna Laisari
Apulaispormestari
Kasvatus ja koulutus

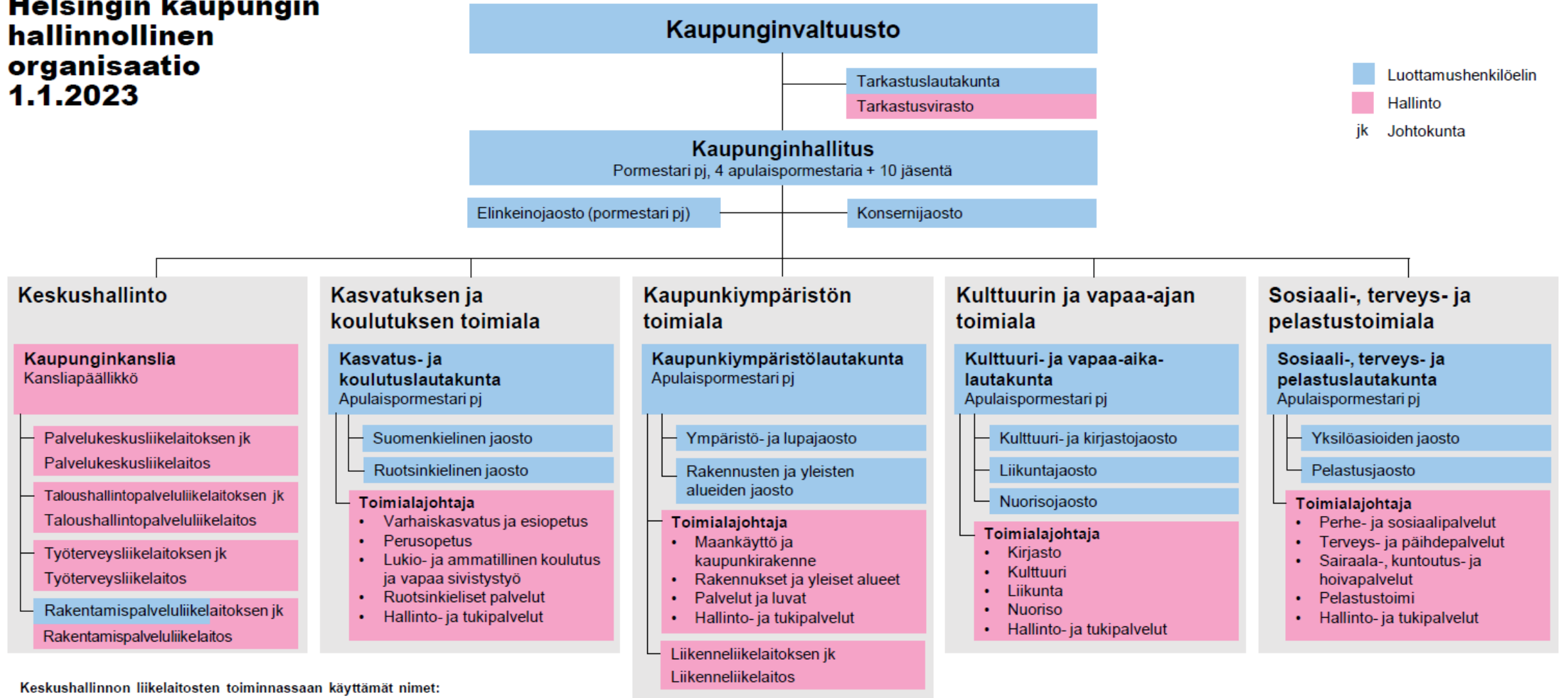
Daniel Sazonov
Apulaispormestari
Sosiaali, terveys,
pelastus

Paavo Arhinmäki
Apulaispormestari
Kulttuuri ja vapaa-aika

Helsingin kaupungin hallinnollinen organisaatio 1.1.2023

Keskushallinnon liikelaitosten toiminnassa käyttämät nimet:

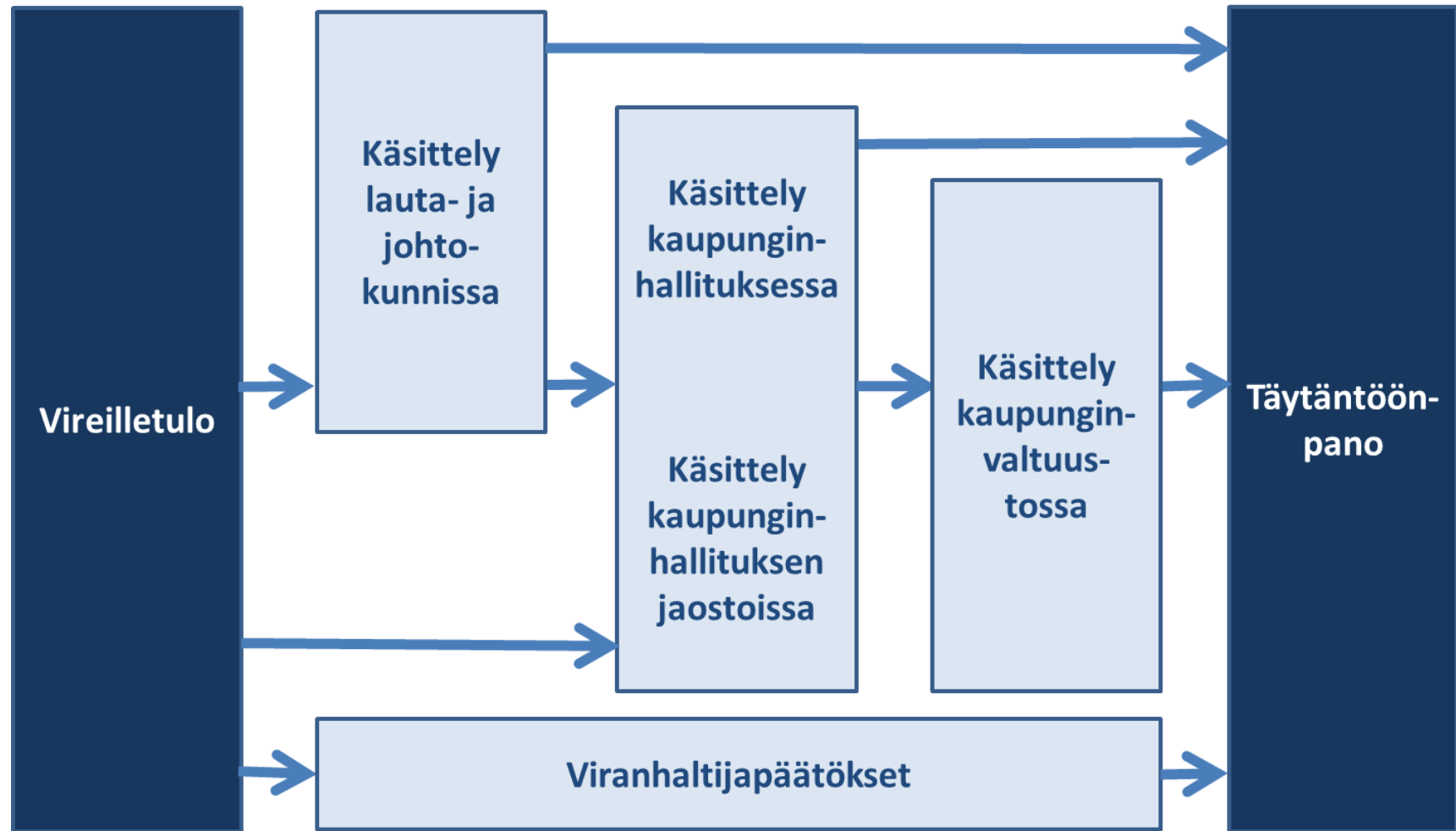
Palvelukeskusliikelahtos – Palvelukeskus Helsinki

Rakentamispalveluliikelahtos – Stara

Taloushallintopalveluliikelahtos – Talpa

Työterveysliikelahtos – Työterveys Helsinki

Helsingin kaupungin päätöksentekojärjestelmä

Järjestöjen kannalta keskeisiä päätöksentekoteemoja

- Kuntalaisaloitteet
  - Kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa (kuntalaki 23 §)
  - Toimivaltainen viranomainen vastaa aloitteeseen
  - Valtuuston toimivaltaan kuuluvat aloitteet viedään tiedoksi valtuustolle
- Osallistuminen
  - Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen (kuntalaki 22 § ja hallintolaki 41 §)
  - Kaupungin osallisuusjärjestelyt ja osallistuminen valmisteluun

Avustusten päätöksenteko

- Kaupunginhallitus (→ kansliapäällikkö, työllisyysjohtaja)
  - Yleisavustukset; osallisuusavustukset, hyte-avustukset, työllisyysavustus
- Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta
  - Hyte-avustukset, pelastustoimen avustukset
- Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta (→ jaostot)
  - Taide- ja kulttuuriavustukset, liikunta-avustukset, nuorisjärjestöjen avustukset
- Kasvatus- ja koulutuslautakunta
  - Koululaisten iltapäivätoiminta, vapaan sivistystyön avustukset
- Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
  - Ympäristöpalveluiden tuottamisen avustus

Erityisiä hallinnollisia huomioita vaikuttamistoimielimistä

- Toimikunta on kuntalaissa tarkoitettu toimielin; jäsenet ovat kunnallisia luottamushenkilöitä
- Neuvostot ja *neuvottelukunnat* eivät ole varsinaisia kunnallisia toimielimiä; niille ei voida antaa päätösvaltaa eivätkä jäsenet ole luottamushenkilöitä
- Hallintosäännön toimielimiä koskevat määräykset *eivät* pääsääntöisesti koske neuvostoja ja *neuvottelukuntia*; Khn päättämässä toimintasäännössä on menettelymääräyksiä
- Neuvostojen ja *neuvottelukuntien* funktio on ennen kaikkea osallisuuden varmistaminen ja yhteistyö

Esitykset, lausunnot ja kannanotot

- Vaikuttamistoimielin voi toimialueellaan tehdä kaupunginhallitukselle suunnatun *esityksen* siitä, että kaupungin tulisi ottaa jokin seikka huomioon toiminnan suunnittelussa, valmistelussa tai seurannassa
  - Esitys ei automaattisesti päädy Khn kokoukseen; sisältö ratkaisee
- Kaupungin jokin organisaatio-osa voi pyytää vaikuttamistoimielimeltä sen toimialueelta *lausunnon* valmistellessaan asiaa
  - Lausunto liitetään päätöksentekokoasiakirjoihin
- Vaikuttamistoimielin voi toimialueellaan tehdä *kannanoton* myös kaupungin ulkopuolisille tahoille
  - Kysymyksessä ei ole kaupungin puhevallan käyttö

Kiitos mielenkiinnosta!

Antti Peltonen
hallintomenettelypäällikkö
varatuomari

Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia

310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Helsinki

